

THE LONG SILENCE

RODDY BELL

EARS OF THE FIELD

SIRI AUSTEEN

FALSTAD KUNST 2009



Katalog: Siri Austeen, Roddy Bell,
Per Formo, Ingeborg Hjorth,
Åshild Karevold
Oversettelse: Annika Odland,
Birgit Kvamme Lundheim
Layout: Åshild Karevold
Trykk: Wennberg trykkeri AS
ISBN: 978-82-92383-18-6
Trykt som del av Falstadsenterets
skriftserie.

FALSTAD KUNST 2009 / FALSTAD ART 2009
7. JUNI - 24. SEPTEMBER 7. JUNE - 24. SEPTEMBER

FORORD / PREFACE

PER FORMO

Falstad er et sted med en svært spesiell historie: den store murbygningen har huset skolehjem for "vanartede gutterbørn" 1921-41, Strafgefangenenlager Falstad 1941-45, Innherad Tvangsarbeidsleir 1945-49 og spesialscole for 'evneveike' 1951-92. Bygningens arkitektur gjør den til et iøynefallende fremmedelement i det trønderske landskapet – og dette signaliserer også at det her foregår noe helt annet enn på andre steder i den idylliske jordbruksbygda Ekne.

Ingen som besøker stedet kan unngå å bli berørt av vissheten om hva som har skjedd her. Mellom 10.000 og 15.000 besøkende kommer hvert år til Falstadsenteret for å lære om krigens fangehistorie. Samtidig er det viktig å knytte stedets historie og Falstadsenterets virksomhet til dagen i dag, til vår egen tid. For å unngå at historien blir redusert til en museumsgjenstand må man bestrebe seg på å holde den åpen for en kobling til og en diskusjon med dagens konflikter, utfordringer og muligheter. Ikke minst bør de mange unge som nå kommer på besøk til Falstad gjøres oppmerksom på sammenhenger mellom dagens verden og andre verdenskrig. Falstadsenterets fokus på menneskerettighetenes stilling i verden i dag er en svært viktig faktor i så måte.

Det er en krevende oppgave å skulle presentere samtidskunst i denne konteksten. Men det er også svært viktig og riktig å gjøre det. På den ene side er kunsten selv en viktig del av de menneskelige verdiene som trues og undertrykkes når totalitære regimer hersker – på den annen side har kunsten en kommuniserende kraft som i beste fall kan gi en større helhetsopplevelse enn all verdens historiebøker, foredrag og pedagogiske opplegg.

Falstad is a place with a very unique history: the large brick building has housed a boarding school for "unruly boys" (1921-41), a prisoner-of-war camp known as Strafgefangenenlager Falstad (1941-45), a forced labour camp (1945-49), and a special school for the mentally impaired (1951-92). The architecture of the building makes it conspicuously different to the rest of the Mid-Norwegian landscape – and signals that what is happening here is different from activities in any other place in the idyllic agrarian community of Ekne.

No one visiting the place can avoid being moved by the knowledge of what has happened here. Between 10,000 and 15,000 guests annually visit the Falstad Centre to learn about the prison history of the Second World War. At the same time, it is important to connect the history of the place and the activities of the Falstad Centre to a contemporary world, to our own time. To avoid history being reduced to a museum piece we must make an effort to connect and discuss the history in conjunction with contemporary conflicts, challenges and opportunities. Not least, the many young people who visit the Centre must be made aware of connections between contemporary society and the Second World War. The focus of the Centre on the state of human rights in today's world is an important part of this task.

To present contemporary art in this context is demanding. However, it is very important and very right to do so. On the one hand, art itself is an important part of the human values being threatened and oppressed when totalitarian regimes rule – on the other hand, art is a communicative force which at its best can provide a more comprehensive experience than any history books, lectures or educational activities.

Vi tror at dagens kunstuttrykk på Falstad kan bidra til å knytte nye forbindelser mellom historien og dagens verden og dermed gjøre det mulig å se sammenhenger mellom overgrepene som har skjedd på Falstad og våre liv i verden i dag. Vi tror at samtidskunsten kan spille en viktig rolle i denne konteksten dersom den kan bidra til å gjøre tematikken nærværende for senterets publikum.

Vi håper at publikum vil ta seg tid til å fordype seg i de ulike kunstverkene, til både å oppleve og å reflektere over opplevelsen, - og til å dele sine opplevelser, tanker og meninger med oss og med hverandre. Vi tar gjerne mot tilbakemeldinger og kommentarer!

PER FORMO, kunstnerisk konsulent for KORO og prosjektleder for Falstad Kunst. For mer informasjon om Falstad Kunst, se side 22.

We believe that contemporary art expressions at the Centre can contribute towards creating new connections between history and our own times, thus enabling the discovery of connections between the former abuses at Falstad and our lives in the world today. We believe that by making the themes relevant to the visitors, contemporary art can play an important role in experiencing connections between the past and the present-day world.

We hope that our visitors will take the time to immerse themselves in the different works of art, to experience and to reflect on the experience - and to share these experiences, thoughts and opinions with us and with each other. We are more than happy to receive feedback and comments!

PER FORMO, artistic advisor for KORO (Art in Public Spaces) and project manager at Falstad Art. For more information about Falstad Art, see page 22.

THE LONG SILENCE

RODDY BELL

“Det er historier her. Historier og portretter og gjenferd. Det fins et ekko i disse veggene. Du kan høre deres klagende stillhet banke og kløre bak det nye panelet og malingen. Det er et mørkets og lysets sted. Mørket har vært dypt - mørkere og dypere enn isolasjonscellene, kynismen og overgrepene, de psykotiske handlingene og de sadistiske hendelsene. Men lys har også trengt gjennom dette området. Gjennom handlinger utført av godhet, empati, til og med kjærlighet, og nå i vår tid, har vi erindringens lys.”

Roddy Bell

“There are stories here. Stories and portraits and ghosts. There is a reverberation within these walls. You may hear their murmuring silences knocking and scratching behind this new paneling and paintwork. It is a place of darkness and light. The darkness has been deep, -darker and deeper than the isolation cells, the cynicism and abuse, the psychotic acts and sadistic events. But light has also penetrated this space. Through acts of kindness, empathy, love even, and now in our time, we have the light of remembrance.”

Roddy Bell

“The long silence”, skisse / sketch.
Foto: Roddy Bell”



THE LONG SILENCE

RODDY BELL

PROSJEKTET / THE PROJECT

En høstdag i 1942, under fangeoppstillingen i det indre gårdsrommet i SS-Strafgefengenenlager Falstad, ble den jødiske kantor Josef Grabowski fra Trondheim beordret fram for å synge tyske sanger.

”Det var veldig spesielt, for det var måneskinn og det var kaldt, og jeg tror det gikk kaldt nedover ryggen på oss alle den stunden. Men det som var interessant, var at tyskerne, som alltid har vært glad i musikk, trakk seg tilbake og holdt seg i ro. Og allting var vel og bra det første kvarteret. Da han stoppet etter å han sunget sangene han var kommandert til å synge, var det dødsstille et øyeblikk. Så begynte en schæferhund å ule. Vi var i dette atriumet med denne uvanlige akustikken. Og så denne hunden som begynte å ule. Det var helt spesielt. Da ”våknet” SS-folkene. De begynte å rope og brøle, og selvfølgelig skulle de gi noen skylden for at de et øyeblikk - en 15 minutters tid – hadde vært ”normale”. (...) Så skulle noen ha straffen, og det var selvfølgelig jødene. (...) Vi fikk da ordre om å riste ned løvet på et tre som står der fremdeles. Da vi hadde ristet ned løvet, skulle vi ta det over i en dunge på andre siden av gårdsplassen. Vi spurte om vi kunne få hente kost eller rive eller annet redskap. Da fikk vi til svar at det var unødvendig, for vi skulle bruke munnen.”

Denne historien, fortalt av Julius Paltiel i boka Tidsvitner, er utgangspunktet for Roddy Bells installasjon ”The Long Silence”. Verket presenteres i en container plassert i gårdsrommet der hendelsen fant sted for 67 år siden.

I det mørke indre av containeren henger det brennende oljelamper på veggene. Til hver lampe er det festet et fotografi som projiseres på veggen av lyset fra flammen.

On an autumn day in 1942, whilst the prisoners were standing in a line in the inner courtyard of the SS-Strafgefengenenlager Falstad, the Jewish cantor Josef Grabowski from Trondheim was ordered to step forward to sing German songs.

“It was a rather special atmosphere, because it was moonlight and cold, and I think we all felt a shiver down our spines at that moment. But what really was interesting, was that the Germans, who had always been fond of music, held back and remained calm. [...] When he stopped after having sung all the songs that he had been ordered to sing, there was complete silence for a moment. Then an Alsatian dog started howling. [...] At that the SS-men “woke up.” They started shouting and screaming. Of course someone had to be blamed for this interlude – the 15 minutes of “normality” that they had displayed. [...] Somebody had to be punished, and that somebody was, of course, the Jews. [...] We were then ordered to shake down the leaves off a tree that is still there at Falstad. When all the leaves had been shaken down, we were ordered to take them to a pile on the other side of the yard. We asked if we could fetch a broom or a rake or some other tool. We were then told that that would not be necessary, as we were to use our mouths.”

This story, recounted by Julius Paltiel in the book Tidsvitner, is the starting point for Roddy Bell’s installation “The Long Silence”. The work is presented in a container situated in the courtyard where the event took place 67 years ago.

In the dark inside of the container, burning oil lamps are hanging on the walls. Attached to each lamp, is a photograph, which is then projected on to the wall from the light of

Fotografiene viser både ofre og overgripere knyttet til Falstads historie som tysk fangeleir. I det vi trer innenfor settes en videoprojeksjon i gang: en munn synger Franz Lehars Volgalied. Videoen projiseres på en stor vifte som setter luften i rommet i bevegelse, og gjør portrettbildene urolige og flakkende. Når sangen er over stopper viften og luften og ansiktene blir stille.

”The Long Silence” er et erindringskunstverk, og fortøner seg som et slags temporært monument over en konkret historisk hendelse. Samtidig er det en meditasjon over kunstens kraft, dens evne til å forene mennesker i en felles opplevelse, selv under ekstreme forhold.

RODDY BELL

Roddy Bell er opprinnelig skotsk, født i Burma, og bosatt i Norge siden 1978. Han arbeider med en blanding av lav- og høyteknologiske materialer og teknikker, fra blyanttegning og vannfarger, via primitive trekonstruksjoner, skulptur av gjenbruksmaterialer og enkle mekaniske innretninger - til fotografi, videoinstallasjoner og multimediale rominstallasjoner. Arbeidene fremhever likevel aldri det tekniske men skaper derimot en slags stillferdig poesi.

the flame. The photographs display both victims and abusers connected to the history of Falstad as a German prison camp. As we move inside a video projection is activated: a mouth sings Franz Lehar’s Volgalied. The video is projected on a large fan that sets the air in the room into motion and creates restless and wandering faces. When the song stops, so does the fan and the faces are silent once again.

“The Long Silence” is an artwork of remembrance and appears as a form of temporary monument to a specific historical event. Simultaneously, it is a meditation on the power of art, its ability to unite people in a common experience, even under extreme conditions.

RODDY BELL

Roddy Bell, originally from Scotland, was born in Burma, and has lived in Norway since 1978. He works with a mixture of low and high technological materials and techniques – from pencil drawings and water colours, via primitive wood constructions, sculptures made from recycled material and simple mechanical devices – to photography, video installations and multimedia room installations. Nevertheless, his works never emphasize the technical and instead create a kind of quiet poetry.

THE LONG SILENCE

RODDY BELL

TINGENE / THE OBJECTS

"Mine førstevalg når det gjelder gjenstander eller deler av gjenstander, er trolig diktert av min fascinasjon over at deres nåtid reflekterer en skygge eller en antydning av den misjon de i fortiden oppfylte, noe som fortsatt klinger og synger. Slike ting kan jeg bruke. Slike bruddstykker eller forkrøplete ytringer stimulerer meg. Hva skjer hvis jeg legger til dette eller hint? Det er som å endre syntaksen i en setning for å se hva det kan avdekke. En famlende collage som kanskje vil oppnå et poetisk nivå (jeg har ikke noe annet ord for det), et meningsnivå som fryder på grunn av sin meningsløshet, men som likevel umiddelbart kan oppfattes fordi det har en evne til å klinge eller synges bakom ordene." Roddy Bell

"My preference for appropriating objects or object-parts, seems to be because I am drawn towards the way they hold within their presence a shadow or intimation of purpose which is now past, but whose resonance still remains. This I can use. These fragmented or stunted articulations stimulate me. What would happen if I added this or that? Like changing the syntax of a sentence and wondering what then might be uncovered? A fumbling collage which may achieve a level of poetry (I have no other term), a level of meaning which delights in its meaningless, but is immediately recognisable in the way it resonates beyond the verbal." Roddy Bell



Denne side / this page:
Josef Grabowski. Foto: Jødisk Museum Trondheim.
Motstående side / opposite page:
"The long silence", skisse / sketch.



EARS OF THE FIELD

SIRI AUSTEEN

"Stemmen beveger seg fra meg til verden og således beveger meg inn i verden"

"Feltplassen er en mikroverden. Feltet med lyttestasjoner og et kontentum av fuglesang er verden rundt oss i dag. Feltstudioet er en monitor for våre tanker om det å være menneske i denne verden."

Siri Austeen

"The voice moves from me to the world and thus moves me into the world."

"The field site is a microworld. The field with its listening stations and continual birdsong is the world around us today. The field studio is a monitor for our thoughts on being human in this world."

Siri Austeen

Oriolus oriolus – Pirol/Golden Oriole (Kongo) Foto: Scanpix



EARS OF THE FIELD

SIRI AUSTEEN

PROSJEKTET / THE PROJECT

Prosjektet "Ears of the Field" er en omfattende installasjon plassert innendørs i Falstadsenteret. Installasjonen er formet som en feltstasjon med et telt omgitt av "trær". I lokalet høres fuglesang. I "trærne" er det festet hodetelefoner hvor vi kan lytte til samtaler med ulike mennesker som har erfaringer fra krigs- og konfliktsoner eller som har vist politisk og kunstnerisk engasjement i menneskerettighetsaker og fredsbevarende initiativ. Og i teltet, som fungerer som et selvbetjent opptaksstudio, kan vi selv ytre oss i relaterte spørsmål eller kommentere det vi har sett på Falstad. Ytringene kan så – om vi ønsker – publiseres automatisk på prosjektets egen nettside. "Ears of the Field" åpner dermed også et virtuelt rom hvor besøkende på Falstad kan la sine tanker høre for resten av verden.

Fuglesangen som lyder i Falstadsenteret denne sommeren knytter en forbindelse mellom historie, politikk og natur. Naturen er ofte et stumt vitne til menneskenes aktiviteter - konstruktive og destruktive. Fuglene fløy som vanlig over Strafgefangenenlager Falstad under krigen. Men fuglene skriver ikke historie. De lever sine liv uavhengig av grenser og politiske og religiøse skillelinjer. Fuglene som synger i "Ears of the Field" er likevel ikke hvilke som helst fugler: de representerer alle områder av verden hvor det i dag er krig og konflikter, de er syngende vitner til virkeligheter som mennesker ønsker seg bort fra.

Personene som bidrar med sine stemmer i "Ears of the Field" forteller om erfaringer fra krigsområder, flyktningleire og nødssituasjoner – og om hva man som enkeltmenneske og som gruppe kan bidra med for å forhindre og formilde tilstander av krig og konflikt. Viktig erfaring og kunnskap spres gjennom å fortelle og å lytte. "Ears of the field" gir publikum et rom hvor begge deler er mulig.

The project "Ears of the Field" is a comprehensive installation mounted in the Falstad Centre. The installation is shaped like a field station with a tent surrounded by "trees". On the premises you can hear birdsong. Headphones are attached to the "trees", and here you can listen to conversations between people having experienced war and conflict zones or who have shown political and artistic involvement in human rights issues and peacekeeping initiatives. And in the tent, which serves as a self-operating recording studio, we can express ourselves on related issues or comment on what we have seen at the Falstad Centre. These expressions may then – if we wish – be broadcast automatically on the project net site. Thus, "Ears of the Field" opens up a virtual space where Falstad visitors can allow the rest of the world to listen to their thoughts.

The birdsong that can be heard in The Falstad Centre this summer forges a connection between history, politics and nature. Nature is often a silent witness to human activities – the constructive as well as the destructive ones. Birds were flying overhead as they always had, even at the time when Falstad was a prisoner-of-war camp. Birds, however, do not write history. They live their lives independently of borders and political and religious dividing lines. Yet, the birds singing in "Ears of the Field" are not just any birds: they represent all areas of the world where there are wars and conflict today, they are singing witnesses of realities that people want to get away from.

The individuals who contribute with their voices in "Ears of the Field" tell us about their experience from war zones, refugee camps and emergency situations – and talk about what contributions you as an individual and group can make in order to prevent or mollify conditions of war and conflict.

Foruten installasjonen omfatter prosjektet også et 'sonisk postkort', en cd med en komposisjon av naturrelaterte lyder og menneskestemmer hentet fra Falstad og landskapet på Ekne. Her er forholdet mellom lyd, sted, historie og samtid viktige elementer. Postkortet vil kunne kjøpes på Falstad etter at visningsperioden for Falstad Kunst 2009 er over i slutten av september, som en etterklang.

SIRI AUSTEEN

Siri Austeen har sin utdanning fra Kunstakademiet i Trondheim og fra Praha. Hun er bosatt i Oslo, men vokste opp i nærheten av Ekne. Hun arbeider med installasjoner, video og performance – ofte med lyd som bærende element. Hun er interessert i lyd som fenomen og som medium for kunstneriske undersøkelser.

By narrating and listening important experience and knowledge is disseminated. "Ears of the field" provides the visitors with a space where both are possible.

In addition to the installation, the project also comprises a 'sonic postcard', a CD with a composition consisting of nature-related sounds and human voices derived from Falstad and the Ekne landscape. The relationship between sound, place, history and the present is important here. You can buy the postcard at Falstad after the exhibition closing date at the end of September, as a reverberation.

SIRI AUSTEEN

Siri Austeen was educated at Trondheim Academy of Fine Art and in Prague. She currently lives in Oslo but grew up near Ekne. She works with installations, video and performance – often with sound as a vital element. She is interested in sound as a phenomenon and as a medium for artistic investigations.

EARS OF THE FIELD

SIRI AUSTEEN

LYDEN / THE SOUND

“Stedets akustiske signatur forandres gradvis med tiden. Det gjør våre fortellinger også... Når jeg samler lyder... er jeg ute etter to typer lydbilder. Det er miljølyder (vind i trærne, vårdag i skogen) og tydelige kildeobjekt (en fugl, en nær bekkelyd). På samme måte som et dokumentarfotografi fra et historisk åsted kan være interessant å studere, er noen lyder tatt opp på steder hvor det har skjedd noe historisk og opplevelsen av lyden preges av kjennskap til dette historiske... Etter at jeg fikk oppdraget har kunsten trådd tilbake for en undersøkende virksomhet. Jeg ringer og jeg møter folk, de forteller og fortellingene forsterker hverandre, jeg lytter og blir berørt og noe forandrer seg gradvis. Jeg oppfatter ikke gapet fullt så stort lenger og tenker at det er dette jeg må forsøke å gi videre til publikum.” Siri Austeen

“The acoustic signature of a place changes over time. As do our stories... When I collect sounds, I’m looking for two kinds of acoustic images: ambiance (wind in the trees, a spring day in the forest) and precise source objects (a bird, the distinct sound of a near-by brook). Sometimes a photograph takes on an added interest by being taken at an historical site. Similarly, sounds recorded at the site of well known historical events are coloured by the knowledge of these happenings. When I was given this commission, artistic challenges became overshadowed by my investigations. I make phone calls and I speak to people. The stories they tell me make a mutually enhancing impact on me. I listen, become touched and gradually something changes. I am seized by a wish to pass this on to the public – and somehow the gap in between no longer seems so great.” Siri Austeen



“Ears of the field”, innsamling av lyder og stemmer / the artist collecting sounds and voices. Foto: Siri Austeen.



NASJONAL KONKURRANSE 2008 / NATIONAL COMPETITION 2008

De to prosjektene som presenteres sommeren 2009 er vinnere i en nasjonal idékonkurranse. Syv kunstnere deltok i denne konkurransen. Juryen uttalte følgende om de to vinnerprosjektene:

”Juryen har lagt vekt på forslagenes evne til å bringe inn nye perspektiv og formidlingsmåter, og deres evne til å kommunisere med et bredt publikum gjennom det estetiske og sanselige. Vi har vært spesielt oppmerksom på hvordan forslagene forholder seg til Falstad som historisk sted, og som sted for det aktuelle, samtidsrelevante, samt hvordan de i denne sammenhengen stimulerer til videre refleksjon og samtaler. Juryen har dessuten lagt stor vekt på at de to utvalgte prosjektene skal fungere godt sammen, og komplettere hverandre med hensyn til tema/innhold, formidlingsmåte og målgrupper. (...)

(...) “The Long Silence” behandler erindring og er et poetisk, billedsterkt og opplevelsesrikt (temporært) monument over en konkret historisk hendelse på Falstad, mens “Ears of The Field” er mer utadrettet, deltakerbasert og orientert mot natur og Falstads omgivelser, samtidig som det overskrider stedet Falstad og etablerer seg både i det virtuelle rom og i verden forøvrig. Begge prosjektene tar i bruk det sanselige som døråpner for refleksjon, noe som gjør verkene tilgjengelig for publikum på tvers av alder, språk og kulturell bakgrunn. Samlet vil disse to prosjektene kunne fungere som et viktig bidrag til Falstads faglige formidlingsarbeid. De vil også være svært interessante eksempler på hvordan samtidskunsten i en kontekst som Falstad kan utvide publikums opplevelse og forståelse av historie og aktualitet.”

The two projects that will be presented during the summer of 2009 are the winners of a national competition which aimed at bringing forward fresh ideas. Seven artists participated in this competition. The jury stated the following about the two winning projects:

“The jury has emphasized the ability of the proposals to bring new perspectives and ways of communicating, as well as their ability to communicate aesthetically and via the senses with an audience at large. We have paid particular attention to how the proposals relate to Falstad as an historical site, and as a place with current value, contemporary relevance, in addition to how the proposals stimulate further reflections and conversations. Moreover, the jury emphasized that the two chosen projects should function well together, and that they complement each other in terms of topics/content, mode of communication and target groups. (...)

(...) “The Long Silence” deals with remembrance and is a (temporary) monument of a specific historical event at Falstad that is poetic, visually striking and rich in experience, whilst “Ears of The Field” is more outward, participation-based and oriented towards the surroundings of Falstad, at the same time transcending Falstad as a place and establishing itself in both virtual space and in the world at large. Both projects utilize the senses as a door-opener for reflection, making the works accessible for the audience across age, language and cultural background. Collectively, these two projects could make an important contribution to The Falstad Centre’s professional communication work. The projects will provide interesting examples of how contemporary art, in a context such as that of Falstad, can broaden the experience and understanding of history and relevance.”

DE ØVRIGE PROSJEKTFORSLAGENE / THE OTHER PROJECT PROPOSALS:

Alle prosjektforslagene presenteres på Falstad i utstillingsperioden, ved siden av de to realiserte prosjektene. Forslagene og juryens uttalelse kan også studeres nærmere på prosjektets nettsider www.falstadkunst.no

All the project proposals will be presented at Falstad during the exhibition period along with the two realized ones. The proposals and the jury’s statements may also be looked at more closely on the websites of the project: www.falstadkunst.no.

SISSEL MUTALE BERGH:

Å SAMMENVEVE HISTORIEN MED NÅTIDEN
/ INTERWEAVING HISTORY AND PRESENT TIME

Forslaget består av to skulpturelle elementer og en video. Begge skulpturene har en grunnform med referanser til en fossil eller hjerne. Den ene støpes i betong og plasseres i fjæra på Ekne, hvor den vil ligge halvveis nedgravd i sanden og tæres av sjøen. Den andre formes i gjennomsiktig materiale med lysslynger inni, og plasseres i toppen av et skrøpelig vaktårn ved Falstadbygningen. Videoen inneholder sammenstillinger av intervjuer med mennesker som har tilknytning til Falstads historie og med overlevende fra interne fangeleire i Burma. Parallelt gjentas de intervjuedes replikker av lokale ungdomsskoleelever og voksne, og blandes med disses refleksjoner om historien, krigen, erfaring og innlevelse.

The suggested project consists of two sculptural elements and a video. Both sculptures have a basic form which refers to a fossil or a brain. One of the sculptures is to be cast in concrete and placed at the Ekne beach where it will lie half buried in the sand and be corroded by the sea. The second sculpture is to be shaped in a transparent material with integrated rope lights and will be sited at the top of a frail, rickety watchtower by the Falstad building. The video presents juxtaposed interviews with people connected to the history of Falstad and with survivors from prison camps in Burma. In parallel, the utterances of the persons interviewed are repeated by local junior secondary school pupils and adults whose repetitions are mixed with their reflections on history, the war, experience and empathy.



WENCHE GULBRANSEN: MNEMOSYNE / MNEMOSYNE

Forslaget går ut på å etablere en skriftserie som formidler tematikk knyttet til Falstads historie og fagfelt i et estetisk og sanselig språk. Heftene kombinerer bilder med poetiske tekster i ulike tilnæringer til eller bearbejdelser av historiske tema. Kunstneren skisserer fire nummer av skriftserien: 1) "En herlig sommer" basert på den jødiske familien Isaksens amatørfilmopptak fra sommeren 1942, slik den presenteres i Falstadsenterets museumsutstilling, 2) "Arisk katedral" om kvinner og kroppsidealene under nazismen, 3) "Du må ikke sove", som kombinerer Øverlands dikt med fotografier av tomme og befolkede kontorlandskap, og 4) "Arkitektens invasjon av rommet" om nazismens idealer uttrykt i arkitektens språk.

Gulbransen proposes to establish a series of publications which imparts themes tied to the history of Falstad and related topics in an aesthetic and sensuous language. The leaflets will combine images with poetic texts, choosing different approaches to or ways of treating various historical themes. The artist gives an outline of four possible issues: 1) "A Wonderful Summer", based on amateur film shots made during the summer of 1942 by the Jewish family Isaksen as presented in the museum exhibition of the Falstad Centre, 2) "Aryan Cathedral", about women and Nazi body ideals, 3) "Du må ikke sove" ("Do Not Sleep", an anti-war poem by the Norwegian poet Arnulf Øverland), which combines Øverland's poem with photos of empty and crowded open-plan offices, and 4) "The Invasion of Space by Architecture", about the ideal of Nazism expressed in the language of architecture.



KRISTIN TÅRNES: ARKIV ANNO '09 / ARCHIVE FROM THE YEAR '09

Kunstneren har samarbeidet med Sille Storihle om et prosessorientert kunstprosjekt, der kunstnerne går i dialog med en gruppe på seks lokale skoleungdommer om emnet 2. verdenskrig og kunstens rolle i denne sammenheng. Prosjektet er strukturert omkring tre møter eller "workshops", som dokumenteres gjennom video, foto, lydopptak og tekst. Ungdommenes tanker og læringsprosess gjøres deretter tilgjengelig i et arkiv, som både publiseres på nett og i et spesialbygd arkivskap som doneres til Falstadsenteret.

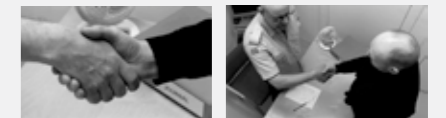
The artist has collaborated with Sille Storihle on a process-oriented art project where the artists enter into dialogue with a group of six local school boys and girls about the Second World War and the role of art in this connection. The project is structured around three meetings or workshops which are documented by means of video, photo, sound recordings and texts. The youngsters' thoughts and the learning process are subsequently made available in an archive which is broadcast on the net. The documentation is also stored in a specially made filing cabinet which will be donated to the Falstad Centre.



LEIF GAUTE STAURLAND: ANKOMST / ARRIVAL

Prosjektet består av en 15-minutters svart-hvitt film som skal vises på skjerm inne i Falstadsenteret og eventuelt på nett. Filmen viser en ankomstsituasjon ved en udefinert institusjon, der en ny beboer (pasient, innsatt) blir tatt imot og registrert inn av en representant for institusjonen. Den ankomne får instruksjoner og må svare på personlige spørsmål. Han får sine private eiendeler konfiskert og han må ta et bad og bytte til anonyme grå klær. Filmen følger de to hovedpersonenes dialog, inntil det etter 3-4 minutter skjer et formskifte. Lydbildet går fra dialog til voice over, som formidler de to personenes egne refleksjoner rundt det som foregår.

The project consists of a 15-minute film in black and white which, according to the plan, is to be shown on a screen in the Falstad building and possibly on the net. The film shows an arrival to an undefined institution where the new inmate (a patient, a prisoner) is welcomed and registered by a representative of the institution. The new inmate is given instructions and has to answer personal questions. His personal belongings are confiscated. He has to take a bath and slip into grey, anonymous clothes. After 3-4 minutes of rendered dialogue, the structure of the film changes: the soundtrack is no longer the dialogue between the two protagonists but a voice-over that conveys the protagonists' reflections on everything that takes place.



MAJA NILSEN: JEG HØRER VINTEREN NÆRME SEG / I HEAR THE WINTER APPROACHING

Prosjektet består av en utendørsskulptur formet som en overdimensjonert svart skogsnegl. Denne foreslås plassert i Falstadbygningens indre gårdsrom. Sneglen vil, ved å framheves i monumentalt format, få symbolsk karakter. Kunstneren knytter sneglen som metafor til tanker omkring tidens langsomhet, til evnen til å holde ut, til hukommelse, og til noe delvis truende og utilregnelig. Ved å leke med størrelsesforholdene ønsker hun samtidig å virke inn på publikums opplevelse av stedet, arkitekturen og seg selv. Den overdimensjonerte sneglen skal forsterke følelsen av å være liten på dette stedet, den skal lage forvirring og stimulere til undring og refleksjon.

The project consists of an outdoor sculpture in the shape of an oversized black slug, preferably placed in the inner court at Falstad. Emphasized by its monumental format, the slug will take on the character of a symbol. By using the slug as a metaphor, the artist endeavours to connect it to ideas about the slowness of time, the ability to endure, memory, and to something which is partly threatening and irresponsible. At the same time, by playing with proportions, she wishes to enhance the experience of the public of being at this particular place, of the architecture and of themselves. The oversized slug is meant to underline the feeling of being tiny at this place; it is supposed to create confusion and encourage wonder and reflection.



OM FALSTAD KUNST / ABOUT FALSTAD ART

Falstad Kunst er et temporært (tidsbegrenset) kunstprosjekt som realiseres på Falstad i 2009 og 2010.

Kunstprosjektene ved Falstad skal

- markere Falstad som et sted for kommunikasjon, for møter mellom mennesker og kunst, og mellom ideer, erfaringer og meninger
- være et supplement i formidlingen av Falstadsenterets fagområder: krigens fangehistorie, erindringskultur og menneskerettigheter
- bidra til refleksjon og diskusjon omkring kunstens funksjon og rolle i møte med aktuelle samfunnsmessige problemstillinger

I 2009 presenteres to temporære prosjekter av kunstnere bosatt i Norge, og i 2010 planlegger Falstad Kunst å vise tre prosjekter av kunstnere fra henholdsvis Russland, Polen og Serbia.

Prosjektet er initiert av KORO (Kunst i offentlige rom, det tidligere Utsmykkingsfondet). En egen prosjektgruppe har utarbeidet rammene for prosjektet og står ansvarlig for gjennomføringen.

Prosjektgruppen består av: Tone Jørstad (direktør, Falstadsenteret), Ingeborg Hjorth (konservator, Falstadsenteret), Ulla Angkjær Jørgensen (førsteamanuensis i kunsthistorie ved NTNU), Anne Helga Henning (billedkunstner, Trondheim) og prosjektleder Per Formo (billedkunstner, Trondheim). Prosjektgruppen har også vært jury for konkurransen.

Falstad Kunst er støttet av KORO, Norsk Kulturråd, Nord-Trøndelag Fylkeskommune og Levanger kommune.

Falstad Art is a temporary art project which is realized at Falstad in 2009 and 2010.

The art projects at Falstad will

- put Falstad on the map as a place for communication, for encounters with art, ideas, experiences and opinions
- be a supplement when it comes to passing on the expertise knowledge of the Centre: its prisoner history from the war, the culture of remembrance, and human rights
- contribute to reflection and discussion concerning the function of art and its role in conjunction with current social issues

In 2009 two temporary projects by artists living in Norway are presented, and in 2010 Falstad Art plans to show three projects by artists from Russia, Poland and Serbia.

The project is initiated by KORO (Art in Public Spaces, formerly called "Utsmykkingsfondet"). A project group has drawn up the outlines of the project and is responsible for its implementation.

The project group consists of: Tone Jørstad (director of the Falstad Centre), Ingeborg Hjorth (assistant curator at the Falstad Centre), Ulla Angkjær Jørgensen (assistant professor of Art History at NTNU, the University of Trondheim), Anne Helga Henning (artist, Trondheim) and project leader Per Formo (artist, Trondheim). The jury has also acted as jury in the competition.

Falstad Art is financially supported by KORO, Norsk Kulturråd (Norwegian Council of Culture), Nord-Trøndelag County Council and Levanger Municipality.

KALENDER / CALENDAR

2006: Etablering av Prosjektgruppe / The Project Group is established.

2007: Workshop for en gruppe inviterte over to dager på Falstadsenteret. Tema: kunst og historie, erindring, etikk / Workshop for a group of invited persons over a period of two days, at the Falstad Centre. Themes: art and history, memory, ethics.

2008: Kunstnere bosatt i Norge inviteres til å melde interesse for å delta i Falstad Kunst 2009 / Artists living in Norway are invited to signal interest for participation in Falstad Art 2009.

2008, september: Seminar over to dager med syv utvalgte kunstnere til nasjonal konkurranse om kunstprosjekter 2009 / Seminar over a period of two days with seven chosen artists in connection with a national competition.

2008, desember: innlevering og juryering av prosjektforslag / Deadline and evaluation of suggested projects.

2009: 7. juni åpner Falstad Kunst 2009 med verk av kunstnerne Roddy Bell og Siri Austeen / Falstad Art opens 7 June 2009 with works by the artists Roddy Bell and Siri Austeen.

2009: Kunstnere bosatt i Russland, Polen og Serbia inviteres til å melde interesse for å delta i Falstad Kunst sommeren 2010. Tre kunstnere velges ut. / Artists living in Russia, Poland and Serbia are invited to indicate whether they would like to participate in Falstad Art 2010. Three artists are chosen.

2009, 24.september arrangeres åpent seminar på Falstadsenteret. Tema: "Historien Kunsten og samtiden". / An open seminar will be arranged at the Falstad Centre. Theme: "History, Art and the Present".

2009, desember: innlevering av prosjektforslag til Falstad Kunst 2010 / Deadline for suggested projects for Falstad Art 2010.

2010: sommeren åpner Falstad Kunst 2010 med verk av kunstnere fra Russland, Polen og Serbia / During the summer Falstad Art 2010 opens with works by artists from Russia, Poland and Serbia.

2010: høsten arrangeres åpent seminar på Falstadsenteret / 2010: In the course of the autumn an open seminar will be arranged at the Falstad Centre.

“Kunst her? Hvilken form skal denne kunsten ha? Hvor og hvordan skal den materialisere seg? / Hvordan kan kunsten skape meningsfulle fortellinger om historien og samtidig bidra til at vi stiller spørsmål ved disse fortellingene? / Hvordan kan kunsten håndtere historiske og politiske tema uten å mytologisere, skape avstand til virkeligheten og lukke problemfelt inne i 'opphøyde' bilder? / Kan kunsten bidra til at Falstad kan fungere både som minneste OG som et sted hvor historien brukes til å forstå og forandre samtiden - fremtidens historie? Ja, hvis kunsten kan bidra til refleksjon og samtale som kan avleses i ny handling, hvis den kan invitere til handling/interaksjon, hvis den kan forsterke opplevelsen av stedet, hvis den klarer å stille spørsmål som ikke blir stilt på annen måte, og hvis kunsten får en tydelig ROLLE, ikke på siden, utenfor. / Kunsten har et annet språk enn det tekstlige. Kunsten kan sette oss på sporet. Kunsten skaper nytt blikk på det kjente. Kan synliggjøre det menneskelige, menneskeverd, humanitet. / Kunsten bør sette i gang, ikke avslutte historien. Såret må holdes åpent.” Falstad Kunst Workshop 2007

“Art here? What should be the form of this art? Where and how should it materialize? / How can art create meaningful stories about history and at the same time make us question these stories? / How can art treat historical and political themes without mythologizing, creating a distance to real life and enclosing problematic issues in 'exulted' images? / May art contribute to making Falstad function both as a place of remembrance AND as a place where history is being used to understand and change the present – the history of the future? Yes, if art can contribute to reflection and dialogue that lead to action, if it can encourage action and interaction, if it can enhance the experience of the place, if it manages to pose questions which are not posed in other ways, and if art is assigned a distinct ROLE, not in the margin, outside. / Art has a language which is different from that of the written text. Art may put us on the track. Art makes us see the familiar in a new way. It can visualize that which is human, human worth, humanity. / Art should initiate history, not finish it. The wound must be kept open.” Workshop 2007

